

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – Nowe słowa na start, klasa 7.

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Nowe słowa na start* w klasie 7. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • podaje nazwy barw użytych przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego bohaterowie przedstawieni na obrazie mają zasłonięte twarze 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia skojarzenia związane z obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie barw • wyraża swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat komentarza artysty odnoszącego się do jego dzieł • porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi temat miłości
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze elementy biografii Antoine’a de Saint-Exupéry’ego • umiejscawia powstanie <i>Małego Księcia</i> w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje twórczość Antoine’a de Saint-Exupéry’ego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy autobiograficzne w książce 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat specyfiki <i>Małego Księcia</i> jako książki dla każdego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat wydarzeń historycznych współczesnych autorowi
<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść utworu • określa rodzaj literacki utworu • wskazuje wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przypowieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje wydarzenia w punktach • wypowiada się na temat narracji w utworze • charakteryzuje tytułowego bohatera • charakteryzuje mieszkańców danych planet • wskazuje przyczyny wyruszenia Małego Księcia w podróż 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wewnętrzną przemianę pilota • wskazuje w utworze cechy przypowieści • omawia relację pomiędzy Małym Księciem a różą • wyjaśnia symbolikę danych mieszkańców planet • interpretuje znaczenie aforyzmów znajdujących się w utworze • interpretuje decyzję Małego Księcia o odejściu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi zachowania mieszkańców danych planet do świata dorosłych • omawia symbolikę podróży w odniesieniu do utworu oraz w sensie ogólnym • wypowiada się na temat relacji międzyludzkich w odniesieniu do utworu • wypowiada się na temat znaczenia dzieciństwa w odniesieniu do utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat obecności zachowań przedstawionych w utworze w świecie współczesnym • omawia sposób przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury • porównuje utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne’a

<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki utworu • wskazuje podmiot liryczny w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję zwrotów do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie wiersza • wyjaśnia sens puenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sprzeczności zaprezentowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat przyczyn i sensu lęku przed miłością
<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść danych fragmentów • przyporządkowuje tekst do właściwego rodzaju literackiego i uzasadnia swój wybór 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj narracji • charakteryzuje główną bohaterkę • wskazuje w utworze cechy literatury fantastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję elementów fantastycznych dla wymowy danych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie danych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat skutków zetknięcia z cierpieniem • wypowiada się na temat różnych rodzajów miłości, wskazując przykłady z wybranych tekstów kultury
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze elementy biografii Juliusza Słowackiego • umiejscawia romantyzm w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze cechy epoki romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje twórczość Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje powiązania pomiędzy twórczością Juliusza Słowackiego a światopoglądem epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje obraz Friedricha pod kątem cech romantycznych
<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść dramatu • wskazuje cechy dramatu • określa czas i miejsce zdarzeń • dokonuje podziału bohaterów na bohaterów realistycznych i bohaterów fantastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje w punktach historię zbrodni Balladyny • charakteryzuje Balladynę • charakteryzuje Goplanę • wskazuje sceny komiczne i tragiczne • omawia cechy gatunkowe tragedii 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję świata fantastycznego w utworze • charakteryzuje różne sposoby sprawowania władzy przedstawione w utworze • określa funkcję ironii w dramacie • opisuje ewolucję Balladyny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega tragizm tytułowej bohaterki • wyjaśnia symboliczne znaczenie korony Popielów • opisuje scenę sądu i śmierci tytułowej bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wskazany plakat teatralny • formułuje na podstawie dramatu uniwersalne prawdy o ludzkiej psychice • omawia nawiązania kulturowe obecne w dramacie
<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu • określa rodzaj literacki fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat narracji fragmentów utworu • wypowiada się na temat uczucia łączącego bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia emocje bohaterów • interpretuje tytuł 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje sposób, w jaki bohaterowie mówią o chorobie 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat opłacalności emocjonalnego angażowania się, w sytuacji gdy istnieje ryzyko utraty kochanej osoby
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia elementy kompozycji wypowiedzi argumentacyjnej • wskazuje cechy dobrze skomponowanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje plan wypowiedzi argumentacyjnej • porządkuje podaną wypowiedź • wskazuje w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • koryguje dane wypracowanie • formułuje wstęp do wypracowania • tworzy wewnętrznie uporządkowane, na ogół 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	

<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy składające się na wewnętrzną spójność wypowiedzi organizuje tekst, nie zawsze zachowując logikę 	<p>zdanie główne akapitu</p> <ul style="list-style-type: none"> tworzy wewnętrznie uporządkowane wypracowanie o umiarkowanym stopniu spójności 	spójne wypracowanie		
<ul style="list-style-type: none"> odróżnia argument od przykładu w podanym tekście wskazuje tezę, argumenty i przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje argumenty do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady do argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wypowiedź o wnikliwej i konsekwentnej argumentacji, popartą trafnymi przykładami 	
<ul style="list-style-type: none"> omawia specyfikę teatru starożytnej Grecji wyjaśnia znaczenie terminu <i>przedstawienie realistyczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zmiany, jakie zaszły w rozwoju teatru rozpoznaje elementy języka teatru w przedstawieniu elżbietańskiego omawia specyfikę teatru elżbietańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy teatru antycznego obecne współcześnie omawia relacje pomiędzy dramatem a teatrem omawia specyfikę teatru współczesnego wyjaśnia znaczenie terminu <i>przedstawienie awangardowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje wybrane przedstawienie teatralne 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat roli reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego podjmuje dyskusję na temat granic wolności reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego pisze recenzję przedstawienia teatralnego
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głoska, spółgłoska, samogłoska, litera</i> dokonuje podziału wyrazu na głoski wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję głoski <i>i</i> w podanych wyrazach zapisuje wymowę wyrazu i wskazuje różnice pomiędzy wymową a pisownią na ogół poprawnie wymawia wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje poprawnego podziału wyrazu poprawnie wymawia wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> koryguje błędną wymowę wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> układa zdania ćwiczące wymowę
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>upodobnienia fonetyczne, ubezdźwięcznienia, udźwięcznienia, upodobnienia wsteczne i</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kierunek upodobnienia w podanych wyrazach wskazuje upodobnienia międzywyrazowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wyrazy, w których wolno lub należy upraszczać grupy spółgłoskowe wskazuje wyrazy, w których nie wolno upraszczać grup spółgłoskowych 	<ul style="list-style-type: none"> koryguje błędy w wymowie i wyjaśnia ich przyczynę 	

<p><i>postępowe, upodobnienia wewnątrzwyrazowe, upodobnienia międzywyrazowe, utrata dźwięczności w wygłosie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje spółgłoski powodujące upodobnienia 				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>samogłoski nosowe</i> • referuje zasady pisowni samogłosek <i>ą</i> i <i>ę</i> w zakończeniach wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczynę problemu z zapisem samogłosek <i>ą</i> i <i>ę</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady wyrazów kończących się na <i>ą</i> i <i>ę</i> • wskazuje słowa, w których <i>ą</i> wymienia się na <i>ę</i> oraz <i>ę</i> na <i>ą</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie stosuje zasady pisowni <i>ą</i> i <i>ę</i> w wypowiedzi pisemnej 	
<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>paradoks, ironia, tragedia, akapit, argument, przykład, wypowiedź argumentacyjna, kompozycja, wewnętrzna spójność, głoska, samogłoska, spółgłoska, upodobnienia i uproszczenia fonetyczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
<ul style="list-style-type: none"> • opisuje, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podział obrazu na części tematyczne • opisuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kolorystykę dzieła • przedstawia na podstawie wybranych źródeł cechy impresjonizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat wyjątkowego charakteru dzieła Renoira • wskazuje cechy impresjonizmu na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybrany obraz impresjonistyczny

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>renesans, humanizm</i> • wymienia najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego • umiejscawia renesans w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje twórczość Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje charakterystyczne cechy renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia związek twórczości Jana Kochanowskiego ze światopoglądem epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy renesansowe na obrazie Mantegny
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>fraszka, apostrofa, archaizm</i> • relacjonuje treść fraszek • wskazuje podmiot liryczny we fraszkach • wskazuje adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazuje archaizmy w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w każdej z fraszek • wskazuje apostrofę i wyjaśnia jej funkcję • przedstawia współczesną formę wskazanych archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • wskazuje kontekst biograficzny we fraszce <i>Na dom w Czarnolesie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia renesansowy charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>fraszka, wiersz sylabiczny, rym, powtórzenie, archaizm</i> • relacjonuje treść fraszek • wskazuje archaizmy w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia obraz młodości zawarty w utworze <i>Na młodość</i> • dokonuje podziału podanych fraszek na fraszki filozoficzne i fraszki obyczajowe • przedstawia układ rymów we fraszkach • przedstawia współczesną formę wskazanych archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję powtórzenia na początku fraszki <i>O żywocie ludzkim</i> • omawia funkcję środków stylistycznych użytych w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia refleksję o człowieku zawartą we fraszce <i>O żywocie ludzkim</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat aktualności fraszki <i>Na młodość</i>
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pieśń, cnota, pytanie retoryczne</i> • relacjonuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • podaje nazwy rodzajów rymów występujących w 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postawę życiową, do której przekonuje podmiot liryczny • omawia funkcję zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje ostatnie zdanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat cech, którymi należy się wykazać w celu osiągnięcia „dobrej sławy”

<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podmiot liryczny utworu • wskazuje adresata lirycznego utworu 	wierszu	rozkazujących w pieśni		
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pieśń, rym gramatyczny, apostrofa, personifikacja</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • podaje nazwy rodzajów rymów występujących w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje metafory zawarte w wierszu • omawia funkcję apostrofy pojawiającej się w ostatniej strofie wiersza • omawia funkcję personifikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Skamander, metafora, słowa potoczne, optymizm</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje sformułowania, które wiążą się z radością życia 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przeżycia, których doświadcza podmiot liryczny • interpretuje metaforę powstałą na bazie związku frazeologicznego <i>mieć zielono w głowie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobów okazywania zadowolenia z życia i optymizmu
<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • dokonuje podziału wiersza na części tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • interpretuje tytuł 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omawia postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat życia i twórczości Czesława Miłosza
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>carpe diem, sentencja</i> • referuje fragment powieści • omawia świat przedstawiony danego fragmentu utworu • określa przynależność danego fragmentu do 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów występujących w danym fragmencie utworu • opisuje nastroje uczniów po wejściu do klasy • określa typ narracji występującej w danym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób zacytowany na lekcji wiersz łączy się z łacińską sentencją • opisuje przeżycia wewnętrzne wybranego uczestnika lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przesłanie prowadzonej przez nauczyciela lekcji • wypowiada swoją opinię na temat przeczytanego fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść całego utworu na podstawie książki lub filmu • omawia rolę, jaką odegrał Keating w życiu uczniów • wypowiada się na temat sposobów osiągnięcia szczęścia

rodzaju literackiego				
<ul style="list-style-type: none"> • referuje fragment powieści • określa przynależność fragmentu do rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje każdą z bohaterek • wyjaśnia przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami • przytacza argumenty wysuwane przez bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł utworu • omawia argumentację bohaterek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy pracę pisemną związaną z tematem lekcji
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sumo, motto</i> • referuje fragment powieści • określa przynależność danego fragmentu do rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa typ narracji występującej w danym fragmencie utworu • charakteryzuje bohaterów danego fragmentu utworu • dokonuje podziału treści na części ze względu na poruszane problemy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie słów: <i>Widzę w tobie grubego gościa</i> • wylicza cechy, które wskazują na to, że Shomintu jest dobrym trenerem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie mądrości życiowej przekazanej przez trenera 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze opowiadanie, którego mottem są słowa: <i>Celem nie jest koniec drogi, tylko posuwanie się naprzód</i>
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> • wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach • opisuje emocje postaci przedstawionych na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu • opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji • odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów występujących na obrazach 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji • redaguje pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne i posługując się bogatym słownictwem • wnikliwie przedstawia przy opisie dzieła sztuki elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy arcyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość 	
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zasady stosowania akcentu wyrazowego 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie akcentuje przeczytane wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje rzeczowniki, w których akcent pada na 3. sylabę od końca 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje w wypowiedzi wyrazy, w których akcent pada na 3. i 4. sylabę od końca 	
<ul style="list-style-type: none"> • referuje zasady pisowni wyrazów, w których litera 	<ul style="list-style-type: none"> • na ogół poprawnie stosuje zasady pisowni <i>i i j</i> w 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje zasady pisowni <i>i i j</i> w podanych 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy własny tekst, wykorzystując w nim wyrazy z 	

<p><i>i</i> oznacza spółgłoskę <i>j</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • referuje zasady pisowni zakończeń <i>-i</i>, <i>-ji</i> oraz <i>-ii</i> 	<p>podanych wyrazach</p> <ul style="list-style-type: none"> • na ogół poprawnie stosuje zasady pisowni zakończeń <i>-i</i>, <i>-ji</i> oraz <i>-ii</i> w podanych wyrazach 	<p>wyrazach</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje zasady pisowni zakończeń <i>-i</i>, <i>-ji</i> oraz <i>-ii</i> w podanych wyrazach 	<p>zakończeniami <i>-i</i>, <i>-ji</i> oraz <i>-ii</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>fraszka</i>, <i>archaizm</i>, <i>pieśń</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>rymy gramatyczne</i>, <i>opis sytuacji</i>, <i>opis przeżyć wewnętrznych</i>, <i>opis dzieła sztuki</i>, <i>akcent wyrazowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plan pierwszy</i>, <i>plan drugi</i>, <i>tło</i>, <i>portret</i> • opisuje, co przedstawia obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia Napoleona 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy Napoleona podkreślone na portrecie 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje wymowę obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliży sylwetkę Napoleona • wyjaśnia znaczenie napisów znajdujących się na obrazie i analizuje ich znaczenie w kontekście wymowy obrazu
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego • umiejscawia epokę oświecenia w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje twórczość Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy charakterystyczne oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia związek twórczości Ignacego Krasickiego ze światopoglądem epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Jana Matejki
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>satyra</i> • relacjonuje treść satyry • określa rodzaj literacki utworu • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje podziału utworu na części tematyczne • charakteryzuje szlachcica oraz jego żonę • wskazuje na podstawie tekstu cechy gatunkowe satyry 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia problem poruszony w satyrze • omawia związek satyry ze światopoglądem epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję nad celowością ośmieszania postaw i zachowań w procesie dydaktycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat zalet i wad obcych wpływów kulturowych
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>romantyzm</i>, <i>komedія</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje twórczość Aleksandra Fredry 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy charakterystyczne romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość Aleksandra Fredry na tle epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia genezę <i>Zemsty</i>

<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze etapy życia Aleksandra Fredry umiejszcwia epokę romantyzmu w czasie 				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>komedia</i>, <i>komizm charakterów</i>, <i>komizm sytuacyjny</i>, <i>komizm słowny</i>, <i>akt</i>, <i>scena</i>, <i>didaskalia</i>, <i>karykatura</i>, <i>bohaterowie pierwszoplanowi</i>, <i>bohaterowie drugoplanowi</i>, <i>bohaterowie epizodyczni</i>, <i>motto</i> relacjonuje treść dramatu przyporządkowuje utwór do rodzaju literackiego określa czas i miejsce akcji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy gatunkowe utworu dokonuje podziału bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych charakteryzuje bohaterów utworu wskazuje wątek główny i wątki poboczne utworu podaje przykłady różnych rodzajów komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega komizm charakterów, komizm sytuacyjny i komizm słowny w dramacie wyjaśnia, na czym polega karykaturalne przedstawienie bohaterów interpretuje tytuł dramatu wyjaśnia sens motta 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje scenę oświadczyń Papkina pod względem stosowności stylu do sytuacji analizuje zakończenie dramatu i omawia jego przesłanie 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury wskazuje w dramacie elementy kultury sarmackiej porównuje treść dramatu z ekranizacją Andrzeja Wajdy
<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść danych fragmentów utworu określa rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera danych fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera interpretuje słowa bohatera: <i>Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje sposób przedstawienia rekinów 	<ul style="list-style-type: none"> podjmuje dyskusję na temat sentencji: <i>Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać</i> i odnosi ją do wybranych tekstów kultury
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> relacjonuje treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób bohater wywiadu definiuje ból opisuje powód założenia fundacji i jej cele wymienia cechy charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> omawia różnice między dzieciństwem a dorosłością według Jana Meli 	<ul style="list-style-type: none"> pisze charakterystykę Jana Meli 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje postać rzeczywistą lub fikcyjną, która musiała zmagać się z przeciwnościami losu

	bohatera wywiadu			
<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu • określa rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia świat przedstawiony • wskazuje problem, z którym musi się zmierzyć bohaterka fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję narracji pierwszoosobowej we fragmentach • wypowiada się na temat relacji pomiędzy bohaterką a doktorem 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje słowa bohaterki mówiące o tym, że największym jej przeciwnikiem jest ona sama 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na wybranych przykładach z tekstów kultury, co to oznacza sformułowanie <i>przejąć kontrolę nad własnym życiem</i>
<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść danego fragmentu • określa czas i miejsce akcji fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu narracji • charakteryzuje bohaterów • wskazuje, co zaskoczyło Kubę podczas spotkania z Magdą • przedstawia reakcje otoczenia na związek Magdy i Kuby 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Kuba zainteresował się niepełnosprawną koleżanką • wyjaśnia, w jakim celu Magda posługuje się ironią • wyjaśnia sens tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia reakcje otoczenia na związek Magdy i Kuby • omawia przyczyny wzajemnego dystansu pomiędzy osobami pełno- i niepełnosprawnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat sposobu postępowania wobec osób niepełnosprawnych • przedstawia tekst kultury podejmujący temat osób niepełnosprawnych
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czarny charakter, komiks, wyraz dźwiękonaśladowczy</i> • relacjonuje treść komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znane sobie przykłady „czarnych charakterów” z wybranych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu prezentacji Lorda Vadera w podanym fragmencie komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje funkcję „czarnego charakteru” w wybranym tekście kultury • przedstawia swoją opinię na temat komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia fabułę <i>Gwiezdných wojen</i> • omawia rodzaj rysunku zastosowanego w podanym komiksie
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>charakterystyka, charakterystyka postaci, autocharakterystyka, charakterystyka porównawcza</i> • wskazuje elementy składające się na charakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia różnice pomiędzy charakterystyką statyczną a charakterystyką dynamiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan charakterystyki wybranej postaci literackiej bądź filmowej 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze charakterystykę zawierającą opis wyglądu zewnętrznego postaci i wnikliwy opis cech charakteru, konsekwentnie poparty trafnie dobranymi przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy charakterystykę porównawczą dwóch postaci literackich lub filmowych
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy rozwoju malarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje najważniejsze cechy malarstwa na 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy języka malarstwa na wybranym 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada opinię na temat sztuki abstrakcyjnej

	<p>poszczególnych etapach</p> <ul style="list-style-type: none"> rozróżnia najważniejsze typy dzieł malarskich ze względu na temat 	<p>dziele</p>		<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację na temat wybranego artysty tworzy pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czasownik osobowy, czasownik nieosobowy, czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> wymienia, przez co odmienia się czasownik odróżnia formy nieosobowe czasownika od form osobowych 	<ul style="list-style-type: none"> określa formy gramatyczne czasownika uzupełnia zdania czasownikami w odpowiedniej formie 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje zdania z nieosobowymi formami czasownika zakończonymi na <i>-no, -to</i> przekształca zdania, używając odpowiedniej formy czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> modyfikuje wypowiedź za pomocą zmiany aspektu sporządza notatkę z zastosowaniem nieosobowych form czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje instrukcję, w której wykorzystuje czasowniki w trybie rozkazującym odmienia czasowniki kłopotliwe
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>strona czynna, strona bierna, wykonawca czynności, obiekt czynności, czasownik przechodni, czasownik nieprzechodni</i> przedstawia zasadę tworzenia strony biernej czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca zdania ze strony czynnej na bierną i odwrotnie odróżnia czasowniki przechodnie od czasowników nieprzechodnich wskazuje wypowiedzi, w których najważniejszą rolę odgrywa wykonawca czynności oraz te, w których najistotniejszy jest obiekt czynności 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, w jakich okolicznościach używamy strony biernej odnajduje w tekście czasowniki w stronie biernej i wyjaśnia, w jakim celu zostały użyte 	<ul style="list-style-type: none"> używa strony biernej w tekstach oficjalnych, np. w stylu urzędowym 	
<ul style="list-style-type: none"> przedstawia klasyfikację imiesłowów wskazuje imiesłowy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy imiesłowy od podanych czasowników odmienia imiesłowy przymiotnikowe 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca zdania podrzędne w imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe z określeniami przekształca wskazane zdania na konstrukcje z imiesłowami przysłówkowymi 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłowów redaguje tekst z użyciem wszystkich rodzajów imiesłowów 	
<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady pisowni <i>nie z</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zastępuje określenia 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje tekst z użyciem 	

pisowni <i>nie</i> z imiesłowami	imiesłowami • tworzy imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	oznaczające cechy z imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i>	imiesłowów z przeczeniem <i>nie</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>charakterystyka, karykatura, komiks, strona czynna czasownika, strona bierna czasownika, aspekt, formy osobowe czasownika, formy nieosobowe czasownika, imiesłowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pierwszy plan, drugi plan, symbol, ciepła paleta barw</i> • opisuje obraz, uwzględniając podział na plany 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie czasu, w jakim powstał obraz Jacka Malczewskiego <i>Ojczyzna</i>, dla jego wymowy 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbolikę kajdan przedstawionych na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wpływ barw na wymowę obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podobny sposób przedstawiania ojczyzny w innych tekstach kultury
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>romantyzm</i> • wymienia najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza • umiejscawia epokę romantyzmu w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje twórczość Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy charakterystyczne romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia związek pomiędzy twórczością Adama Mickiewicza a ideami epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wskazane obrazy pod kątem ich związku z epoką
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>powstanie narodowowyzwolenicze</i> • relacjonuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje bohaterkę wiersza Adama Mickiewicza <i>Śmierć Pułkownika</i> • wymienia wartości istotne dla bohaterki wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>romantyczna legenda bohatera</i> • interpretuje ostatnią strofę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat klimatu dominującego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sylwetkę Emilii Plater na podstawie dowolnych źródeł

		<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję porównania bohaterki wiersza do Czarnieckiego 		
<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść utworu Adama Mickiewicza <i>Reduta Ordona</i> • określa rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat narratora • wskazuje przykłady animizacji • wskazuje wyrazy dźwiękonaśladowcze 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia wydarzeń • porównuje sposób przedstawienia napastników i obrońców • omawia sposób przedstawienia cara • określa funkcję animizacji • określa funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje przesłanie <i>Reduty Ordona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>hierarchia wartości, neologizm</i> • referuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat adresata lirycznego • nazywa uczucia podmiotu lirycznego • opisuje kraj przedstawiony przez podmiot liryczny • wskazuje w wierszu neologizmy 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie refrenu dla wymowy wiersza • interpretuje znaczenie określenia <i>światło-cień</i> w kontekście wiersza • omawia funkcję neologizmów w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat hierarchii ważności podmiotu lirycznego • analizuje sposób osiągnięcia nostalgicznego nastroju wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Józefa Chełmońskiego <i>Bociany</i>
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pozytywizm, emigracja</i> • wymienia najważniejsze etapy życia Henryka Sienkiewicza • umiejscawia epokę pozytywizmu w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie hasła: <i>dla pokrzepienia serc</i> • charakteryzuje twórczość Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy charakterystyczne pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia genezę <i>Latarnika</i> • wypowiada się na temat wyjątkowości twórczości Henryka Sienkiewicza na tle epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia hasło <i>dla pokrzepienia serc</i> w kontekście twórczości Henryka Sienkiewicza
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>nowela, punkt kulminacyjny, emigrant,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia świat przedstawiony noweli • wskazuje cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przemianę głównego bohatera • omawia przyczyny tułaczki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy • omawia kontekst historyczny noweli

<p><i>symbol</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść noweli • podaje nazwę rodzaju narracji 	<p>noweli</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje głównego bohatera 	<p>Skawińskiego, także te niewyrażone bezpośrednio</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób, w jaki bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbolikę latarni morskiej • formułuje przesłanie utworu 	
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dwukulturowość, stereotyp</i> • relacjonuje treść artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy artykułu wskazujące na jego przynależność do publicystyki • wymienia zaprezentowane w tekście stereotypy dotyczące Polski i Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zjawisko społeczne opisane przez autorkę 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Polski wyłaniający się z przywołanych w tekście wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat stereotypów dotyczących Polski i Polaków
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wiersz biały, wiersz wolny, mała ojczyzna</i> • referuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia obraz ojczyzny wyłaniający się z wiersza • podaje nazwy środków stylistycznych użytych w wierszu • wskazuje cechy wiersza wolnego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję środków stylistycznych zawartych w wierszu • omawia język wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat własnego pojmowania pojęcia „małej ojczyzny” 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje mapę myśli dotyczącą ojczyzny • tworzy samodzielną wypowiedź pisemną pt. „Moja mała ojczyzna”
<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat narratora • opisuje świat przedstawiony • wypowiada się na temat roli opowieści w życiu narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relację pomiędzy narratorem a światem przedstawionym • interpretuje gest kobiet z plemienia Kinte wobec przybysza • interpretuje tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje relacje pomiędzy głównym bohaterem a utraconą ojczyzną 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat sensu poszukiwania własnych korzeni • wypowiada się na temat kontekstu historycznego danych fragmentów
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>fantastyka, symbol</i> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia świat przedstawiony we fragmentach utworu • wypowiada się na temat bohaterów występujących w danych fragmentach • wskazuje cechy świadczące o tym, że podany fragment nie należy do literatury realistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbolikę pierścienia • omawia rozważania Froda dotyczące domu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbolikę podróży Froda • przedstawia własne refleksje na temat postrzegania domu z perspektywy podróży 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia inne, znane sobie teksty kultury należące do fantastyki (literatura, film, komiks) • wskazuje różnice pomiędzy fantastyką a science fiction • przedstawia swoje zdanie na temat fantastyki

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teza, argument, wnioski</i> • wymienia etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej • odnajduje tezę i argumenty w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia chwyt argumentacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście argumenty nierzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wnikliwą, przekonującą i konsekwentną argumentację do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia wypowiedź argumentacyjną od takiej, która wskazuje jedynie związek przyczynowo-skutkowy
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy rozwoju rzeźby 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach • rozróżnia najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy języka rzeźby na wybranym dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej • przygotowuje prezentację na temat wybranego artysty • tworzy pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdania złożone • odróżnia zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje pytanie, na które odpowiadają dane zdania podrzędne • podaje nazwy rodzajów zdań złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje wykresy do zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza wykresy zdań złożonych 	
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje zdań złożonych • wskazuje spójniki, przed którymi należy postawić przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdania złożone współrzędnie i określa ich typy • przyporządkowuje zdania współrzędne stosownie do podanego wykresu • wskazuje zdania podrzędne przydawkowe i formułuje do nich pytania • wskazuje zdania podrzędne dopełnieniowe i formułuje do nich pytania 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza wykresy zdań złożonych współrzędnie • przyporządkowuje zdania podrzędne stosownie do podanego wykresu 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza wykresy zdań złożonych i podaje nazwy typów zdań podrzędnych 	
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdania złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje zdania podrzędne i 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca tekst, stawiając 	

stosowania przecinków w zdaniach złożonych	współrzędnie, w których brakuje przecinków	stawia przecinki w odpowiednich miejscach	przecinki w odpowiednich miejscach	
<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>wypowiedź argumentacyjna, neologizm, nowela, opowiadanie, wiersz biały, wiersz wolny, fantastyka, zdania złożone współrzędnie, zdania złożone podrzędnie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>realizm, fantastyka, paleta barw</i> • opisuje, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat dzieła • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję palety barw zastosowanej przez malarza • interpretuje tytuł dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie kształtu znajdującego się w centrum obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wybranych źródeł wyjaśnia znaczenie terminu <i>surrealizm</i>
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ballada, manifest, egzotyka, orient, romantyzm</i> • wymienia podróże odbyte przez Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie podróży na Krym dla poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat znaczenia podróży dla romantyków 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegał przełomowy charakter <i>Ballad i romansów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Juliusza Kossaka <i>Adam Mickiewicz z Sadykiem Paszą w Turcji</i>
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka moralna</i> • relacjonuje treść ballady <i>Świtezianka</i> • określa przynależność 	<ul style="list-style-type: none"> • ustala, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne utworu • wskazuje punkt kulminacyjny • charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunek narratora do opowiadanych zdarzeń • objaśnia sens nauki moralnej sformułowanej w utworze • wskazuje cechy gatunkowe utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat nauki moralnej wyrażonej w balladzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy estetyki romantycznej na obrazie Johna Williama Waterhouse'a <i>Pani z Shalott</i>

utworu do rodzaju literackiego	utworu			
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>sonet</i> • relacjonuje treść wiersza <i>Stepy akemańskie</i> • ustala przynależność utworu do rodzaju literackiego • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • dokonuje podziału utworu na dwie części • wskazuje zastosowane środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • omawia sposób przedstawienia ciszy w końcówce utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój wiersza i wyjaśnia, jakimi środkami jest on budowany • interpretuje puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia natury w wybranym tekście kultury
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>punkt kulminacyjny, nastrój grozy</i> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat narratora danych fragmentów utworu • charakteryzuje bohaterów danych fragmentów • wskazuje punkt kulminacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relacje pomiędzy bohaterami • interpretuje wydarzenia symboliczne zawarte w danych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje sposób tworzenia atmosfery grozy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki filmowe przydatne do przedstawienia atmosfery danych fragmentów • omawia sposób tworzenia atmosfery grozy w wybranym tekście kultury popularnej
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sonet, personifikacja</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje środki stylistyczne • ustala przynależność gatunkową wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • wyjaśnia metaforyczny sens ostatniej strofy wiersza • wyjaśnia metaforyczne znaczenie związków frazeologicznych, w których znajduje się słowo <i>skrzydła</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje konteksty i nawiązania
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>puenta, neologizm, symbol</i> • relacjonuje treść utworu • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat narratora • charakteryzuje bohaterów utworu • omawia kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój utworu • omawia funkcję neologizmów zastosowanych w wierszu • interpretuje symbolikę Dusiołka 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie puenty podejmuje rozważania na temat pochodzenia zła w świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat popularności baśni

<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentów utworu • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określa czas i miejsce akcji • charakteryzuje bohaterów danych fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relacje między bohaterkami • wypowiada się na temat reakcji narratorki na przyjaźń Liliany z Kasią • omawia funkcję wyrazów potocznych w danych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje ostatnią wypowiedź bohaterki • wskazuje wady i zalety życia w świecie wyobraźni 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat ludzkiej potrzeby fantazjowania • interpretuje obraz Salvadora Dalego <i>Miraż</i>
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teza, hipoteza, argumenty</i> • referuje trzy możliwe schematy pisania rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumenty do podanego zagadnienia • tworzy plan rozprawki na podstawie podanej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze rozprawkę w której: <ul style="list-style-type: none"> - zawarta została właściwa teza bądź hipoteza - argumentacja jest wnikliwa, przekonująca i konsekwentna - przedstawiona została własna opinia dotycząca zadanego tematu, ujawniająca szczególnie wrażliwość/wnikliwość piszącego 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy prezentację na temat wybranej subkultury • wyjaśnia znaczenie terminu <i>kontrkultura</i> i podaje przykłady
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy rozwoju grafiki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje najważniejsze cechy grafiki na poszczególnych etapach • odróżnia grafikę artystyczną od grafiki użytkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i opisuje najważniejsze techniki graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat wybranego artysty grafika • tworzy pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wypowiedzenie wielokrotnie złożone, zdanie główne</i> • dokonuje podziału wypowiedzeń wielokrotnie złożonych na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdanie główne w wypowiedzeniu złożonym • stosuje odpowiednią interpunkcję w zdaniach wielokrotnie złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza wykres zdania wielokrotnie złożonego • przekształca grupy zdań pojedynczych w wypowiedzenia wielokrotnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje opisu składniowego sporządzonego wykresu • koryguje zbyt długie wypowiedzenia wielokrotnie złożone 	
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mowa zależna, mowa niezależna</i> • wyjaśnia różnice 	<ul style="list-style-type: none"> • w podanym tekście wskazuje mowę zależną i mowę niezależną • zapisuje dowolny dialog w 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	

<p>między mową niezależną a mową zależną</p>	<p>formie mowy zależnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję 			
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>cytat, prawo autorskie, plagiat, źródło, przypis bibliograficzny</i> • wymienia zasady cytowania cudzych tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje odpowiednie słownictwo przy wprowadzaniu cytatów • wplata cytat w wypowiedź, stosując odpowiednie zwroty wprowadzające i znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje przypis bibliograficzny 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje bibliografię dotyczącą podanego tematu 	
<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>rozprawka, ballada, sonet, mowa niezależna, mowa zależna, cytat, przypis bibliograficzny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>realizm, źródło światła</i> • opisuje, co dzieje się na obrazie Caravaggia <i>Powołanie św. Mateusza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje głównych bohaterów obrazu • wypowiada się na temat strojów bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje gesty bohaterów obrazu • omawia rolę światła na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kontekst biblijny • interpretuje wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia inny wybrany obraz Caravaggia
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze etapy życia Charlesa Dickensa • umiejscawia epokę wiktoriańską w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje twórczość Charlesa Dickensa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy charakterystyczne epoki wiktoriańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia związek pomiędzy twórczością Charlesa Dickensa a problemami epoki 	
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ironia, symbol, problemy społeczne, realizm, fantastyka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia świat przedstawiony utworu • przedstawia realia społeczne przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunek narratora do bohatera • omawia sposób przedstawienia duchów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat symbolicznego znaczenia świąt Bożego Narodzenia w naszym kręgu kulturowym 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybraną adaptację <i>Opowieści wigilijnej</i>

<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść utworu • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia problemy społeczne zaprezentowane w utworze • charakteryzuje głównego bohatera • wskazuje elementy fantastyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa emocje towarzyszące Scrooge'owi w czasie podróży w czasie i przestrzeni • wyjaśnia, na czym polega wewnętrzna przemiana bohatera • określa funkcję elementów fantastycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje sposób przedstawienia Bożego Narodzenia w <i>Opowieści wigilijnej</i> • wypowiada się na temat hierarchii ważności Ebenezera Scrooge'a 	
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>folklor, lud, dziady</i> • opisuje obrzęd dziadów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje rodzimy folklor jako główne źródło inspiracji we wczesnej twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia powiązania pomiędzy biografią poety a tematem jego wczesnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu postrzegania ludu przez romantyków 	
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dramat romantyczny, dziady, guślarz, motto, wierzenia ludowe, nauka moralna</i> • relacjonuje treść utworu • opisuje miejsce i czas wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat obrzędu dziadów • wskazuje elementy obrzędów pogańskich i chrześcijańskich • charakteryzuje bohaterów występujących w dramacie • omawia role danych uczestników obrzędu • przedstawia rodzaj kary właściwy poszczególnym duchom 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję czasu i sposobu przywołania danych duchów • wyjaśnia, na czym polegała wina danych duchów • opisuje nastrój dramatu • wyjaśnia znaczenie motta utworu • wskazuje cechy dramatu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje sposoby uzyskania odpowiedniego nastroju w dramacie • wypowiada się na temat aktualności prawd moralnych przedstawionych w utworze • interpretuje zakończenie dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wybiera dwie adaptacje dramatu i dokonuje ich analizy porównawczej • omawia elementy wiary ludowej funkcjonujące współcześnie
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powieść historyczna, archaizm</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu Henryka Sienkiewicza <i>Krzyżacy</i> • określa przynależność fragmentów do rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów fragmentów • wskazuje archaizmy i wyjaśnia ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy powieści historycznej • omawia funkcję archaizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje postawę Zygryda i Juranda wobec cierpienia 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje treść fragmentów z analogicznymi scenami z filmu Aleksandra Forda

<ul style="list-style-type: none"> • podaje nazwę rodzaju narracji 				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>puenta</i> • relacjonuje treść wiersza Jana Twardowskiego <i>Podziękowanie</i> • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i wskazuje adresata wiersza • wskazuje użyte środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób, w jaki został opisany świat przyrody • interpretuje fragment mówiący o naturze człowieka • omawia funkcję użytych środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje przesłanie wiersza • podejmuje dyskusję na temat znaczenia różnorodności świata 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybrane teksty kultury podejmujące problem odmienności
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dyskryminacja</i>, <i>hejt</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu Ewy Barańskiej <i>Zapomnieć Różę</i> • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia świat przedstawiony w utworze • wypowiada się na temat narratorki danych fragmentów • wymienia zasady, którymi kierowali się ważniacy rządzący klasą 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relacje panujące w klasie • wskazuje przyczyny zachowania narratorki po przeczytaniu powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób, w jaki bohaterka ocenia samą siebie z perspektywy czasu • podejmuje dyskusję na temat mechanizmu dyskryminacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybrane teksty kultury podejmujące temat dyskryminacji • przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą przyczyn i mechanizmów dyskryminacji
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>powieść kryminalna</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu Agathy Christie <i>Morderstwo w Orient Expressie</i> • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego • podaje nazwę rodzaju 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje czas i miejsce akcji • wskazuje morderców i ich motywy • charakteryzuje Herkulesa Poirot 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy decydujące o przynależności gatunkowej utworu • omawia wpływ czasu oraz miejsca dokonania zbrodni na sposób prowadzenia śledztwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, w jaki sposób detektyw odkrył prawdę 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat wymierzania sprawiedliwości z pominięciem sądów • wypowiada się na temat innych słynnych detektywów poznanych za pośrednictwem różnych tekstów kultury

narracji				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>reportaż</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje miejsce, w którym doszło do opisanej katastrofy ekologicznej • wyjaśnia, jak doszło do wyschnięcia Morza Aralskiego • omawia skutki wysychania morza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje podziału tekstu na części i nadaje im tytuły • wskazuje cechy reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję opisu życia mieszkańców starej rybackiej osady dla wymowy danych fragmentów • podejmuje dyskusję na temat skutków zbytnej ingerencji człowieka w naturę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża opinię na temat ekologii i ruchów ekologicznych • wskazuje inne teksty kultury opisujące niszczenie natury przez człowieka
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> • relacjonuje treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny podjęcia decyzji o nakręceniu filmu • przedstawia stanowisko reżysera dotyczące obowiązków Zachodu wobec Syrii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia tytuł wywiadu • wskazuje fragmenty nacechowane emocjonalnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zachowania polityków 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat winy tych, którzy nie reagują na zło
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dyskusja, stanowisko (teza), argument, kontrargument, sofizmat</i> • wskazuje cele podjęcia dyskusji • wymienia cechy dobrego dyskutanta • wymienia nieuczciwe chwytły stosowane w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w podanym tekście argumenty i kontrargumenty • wskazuje w podanej dyskusji nieuczciwe chwytły 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w debacie • wyjaśnia, w jaki sposób rozpoznaje się sofizmaty 	
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów pochodnych • tworzy przymiotniki od rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny • wskazuje formant w wyrazie pochodnym 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów 	

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kategoria słowotwórcza, czasowniki dokonane, stopień wyższy i najwyższy przymiotników oraz przysłówków</i> • wymienia kategorie słowotwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy czasowniki dokonane poprzez dodanie przedrostków • tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotników i przysłówków 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych 	
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny • wskazuje wyraz podstawowy w parze wyrazów pokrewnych 	<ul style="list-style-type: none"> • podkreśla rdzeń i wskazuje oboczności w rodzinie wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza wykresy rodziny wyrazów 	
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy decydujące o pisowni przedrostków z-, s- 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje wyrazy, stosując odpowiednie przedrostki • zapisuje wyrazy z odpowiednimi przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki 	<ul style="list-style-type: none"> • w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu przedrostków z-, s- oraz przyrostków -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przedrostkami s-, z- oraz przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki 	
<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>dyskusja, reportaż, wyraz pochodny, formant, typy formantów, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, rdzeń, przedrostki z-, s-, przyrostki -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>graffiti, symbol</i> • opisuje, co przedstawia graffiti Banksy'ego <i>There is always hope...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje otoczenie, w którym artysta namalował graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbolikę danych elementów dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł dzieła w odniesieniu do jego treści 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wybranych źródeł przygotowuje prezentację na temat twórczości Banksy'ego
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Zbigniew 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia emocje, jakie 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat filmu <i>Bogowie</i>

<p>terminów: <i>wywiad, frazeologizm</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść wywiadu 	<p>Religa został chirurgiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • referuje odczucia lekarza podczas przeszczepu serca • charakteryzuje Zbigniewa Religę jako lekarza 	<p>Zbigniew Religa odczuwał w czasie pierwszej operacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegł Religa 	<p>przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu</p>	<p>w reżyserii Łukasza Palkowskiego</p>
<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść wiersza Jerzego Lieberta <i>Nadzieja</i> • przyporządkowuje utwór do rodzaju literackiego • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje wszystkie metaforyczne określenia nadziei 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega dramat podmiotu lirycznego przedstawiony w dwóch pierwszych wersach utworu • określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat szkód i korzyści płynących z nadziei
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>niepełnosprawność</i> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje osiągnięcia Stephena Hawkinga, o których jest mowa w tekście • przedstawia stosunek narratora tekstu do życia 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia, w jaki sposób naukowiec postrzega swoją niepełnosprawność 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje przesłanie, które może wynikać z relacji Hawkinga na temat jego życia 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukuje informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnego rodzaju ograniczeń
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>kompleksy</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów danych fragmentów utworu • wskazuje temat przewodni danych fragmentów • wskazuje źródła kompleksów bohaterki • wskazuje w tekście sformułowania pochodzące z języka młodzieżowego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje opinie bohaterki o sobie samej ze zdaniem osób postronnych • wyjaśnia przyczyny zachowania Kai 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia reakcję Kai na kpiny i szyderstwa • przedstawia swoją opinię na temat przyczyn agresywnego zachowania innych wobec Kai 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat obiegowego powiedzenia, że <i>kpina boli najbardziej</i> • formułuje wskazówki mówiące o tym, jak radzić sobie z przemocą psychiczną
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>niepełnosprawność</i> • relacjonuje treść danych fragmentów • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat narratora • charakteryzuje narratora – bohatera • określa czas i miejsce akcji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję zmian, jakie zaszły w życiu bohatera • interpretuje wymowę przedstawienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny wzruszenia po występie Fochatej Ady • interpretuje wymowę danych fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat filmu <i>Chce się żyć</i> w reżyserii Macieja Pieprzycy
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje główne przesłanie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybrany tekst kultury opisujący

terminów: <i>sztuka przetrwania, paradoks</i> • relacjonuje treść danych fragmentów	• wymienia wskazówki dotyczące przetrwania w trudnych warunkach	tekstu • omawia funkcję przytoczonych przez autora przykładów	tekstem Gryllsa a literaturą piękną	przetrwanie w trudnych warunkach
• wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> • wymienia etapy tworzenia wywiadu	• układa pytania do autora podanego tekstu	• zbiera informacje na temat wybranej postaci, wymyśla temat wywiadu i układa pytania	• przeprowadza wywiad z kolegą/koleżanką • wskazuje błędy w podanym wywiadzie	• przedstawia i ocenia wskazany przez siebie wywiad
• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>prezentacja, mowa ciała, font, trema</i> • wymienia etapy tworzenia prezentacji	• opracowuje plan prezentacji	• omawia funkcję mowy ciała podczas wygłaszania prezentacji • gromadzi materiały do prezentacji	• wygłasza prezentację na forum klasy	
• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>skrótowiec, skrót</i> • wymienia rodzaje skrótowców • przedstawia zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach • wymienia zasady stosowania skróconego zapisu	• odnajduje skrótowce w tekście • wyjaśnia znaczenie skrótowców • wyjaśnia znaczenia podanych skrótów	• poprawnie stosuje skrótowce w zdaniu • poprawnie zapisuje skróty podanych wyrażeń	• zastępuje podane nazwy właściwymi skrótowcami	
• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wyraz złożony, złożenie, zrost</i> • referuje zasady tworzenia wyrazów złożonych i wymienia ich typy	• objaśnia znaczenie wskazanych wyrazów złożonych • odróżnia zrosty od złożzeń	• tworzy poprawne przymiotniki złożone	• używa wyrazów złożonych w odpowiednim kontekście	
• wymienia zasady pisowni przymiotników złożonych z łącznikiem i	• zapisuje wyrazy, stosując zasady pisowni przymiotników złożonych z	• w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu przymiotników	• tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przymiotnikami złożonymi	

bez łącznika	łącznikiem i bez łącznika	złożonych		
<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami: <i>wywiad, prezentacja, skrótowce, skróty, wyrazy złożone</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze